

Husbehovsbränning

En guide i hur man bränner eget.

– Dricker du HB blir du blind!

En populär myt, som fortfarande lever kvar, är att du kommer att bli blind om du dricker hembränt.

Detta är inte sant.

Svartsprit är ett samlingsnamn på alkohol som distribueras olagligt. Alltså hembränt och smuggel. En del nötter säljer tyvärr industrisprit, metanol, men säger att det är HB. Därav mytens uppkomst.

Hur du tillverkar metanol

- ▶ Metanol är den sprit som är livsfarlig.

Tillverkningsprocessen av metanol går till genom att man torrdestillerar trä i en syrefri miljö. Då får man fram "träsprit".

Att destillera mäsik gjord på jäst, socker och vatten **kan inte bilda skadliga mängder metanol**, däremot är det inte sagt att etanolen du dricker är ofarlig. Men det är i princip samma produktionsprocess som spriten du köper från bolaget.

Vad är mäska?

Mäska tillverkas på samma sätt som vin, skillnaden är bara att man inte tillsätter frukter, bär eller juice.

Traditionell "svensk" mäska består av socker, jäst och vatten.

Amerikansk "moonshine" är en form av whiskey, därför tillsätter man även majs och/eller malt.

Torrjäst? Turbojäst?

Traditionellt sett har man ofta använt bakjäst, s.k. "torrjäst".
Nackdelarna med torrjäst är att procenthalten blir 12% och att det bildas mycket föroreningar, finkel.

Turbojästen har allt mer tagit över när det kommer till hembränning.
Fördelarna med denna typ är starkare alkohol, upp till 20%, och snabbare jäsning.

Torrjäst

Turbojäst

Torrjäst

Traditionellt har man använt torrjäst, något som de senaste åren nästan helt slagits ut till förmån för turbojäst.

När man jäser mäska med torrjäst är det viktigt att använda jäsrör, hålla fritt från syre, eftersom att det annars kan bildas ättika.

Torrjäst tar omkring tre veckor att jäsa ut, men producerar bara maximalt 12 volymprocent innan jästen dör.

Här kommer ett trevligt recept

- ▶ 5 pkt torrjäst
- ▶ Ca 20 liter vatten
- ▶ 6 kg socker
- ▶ 25–50g hjorthornssalt

Häll upp varmt vatten i jäshinken, häll i socker och rör runt tills det lösts upp. Tillsätt sedan mer vatten så att temperaturen blir omkring 25°C och häll sedan ned jästen i hinken och rör om. Förslut nu hinken och fyll på med vatten i jäsröret. Du kan med fördel skaka om hinken den första veckan för att sedan låta den jäsa ifred.

När det slutat bubbla och mäsken klarnat efter 2–3 veckor kan du använda en hävert för att slanga ur mäsken (utan bottensats!).

Turbojäst

Turbojästerna har idag tagit över alltmer och används nästan alltid till mäsik för destillering.

Fördelarna med turbojäst är att den är mer tålig än torrjäst, att det går snabbare att jäsa ut (ca 1 vecka) samt att procenthalten kan bli nästan 20%.

Många brukar fråga hur man tillreder mäsik. Det står en manual på förpackningen till alla turbojäster.

Glöm för helvete inte att **rengöra jäshinken innan du sätter mäsken!**

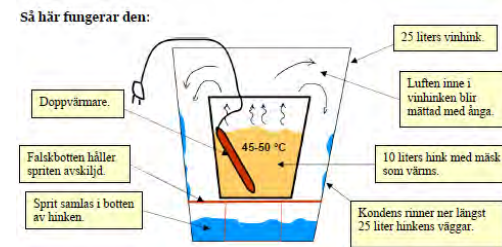
Hur bränner man spriten?

För att destillera alkoholen finns det en rad olika apparater.

Jag kommer i detta avsnitt att gå igenom en del apparater mer grundligt än andra.

Visste ni förresten att det svenska försvaret har tillverkat en hembränningsapparat?

Plastbrännaren

Plastbrännaren är en av de mer intressanta svenska uppfinningarna.

Fördelarna med denna typ av destillation är att den inte bränner spriten, den kondenserar.

Genom att värma upp spriten till 50°C förångas alkoholen och åker ned, under falskbotten, och stannar där.

Plastbrännaren ger i en sats, 8 liter mäsk, omkring 2,5–3 liter sprit på 45–50%. Processen tar ca 3 dagar. Den körs med fördel på vintern då hinken ska vara sval på utsidan.

Spiralbrännaren

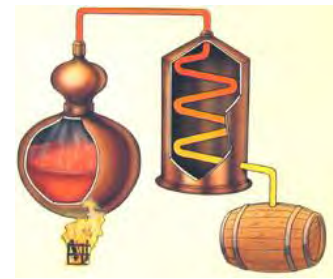

Spiralbrännaren är ytterligare en svensk uppfinning och är en luftkyld destillationsapparat som kan producera upp till 3 liter alkohol på 96%.

Processen går till genom att man värmer upp alkoholen med ett vattenkokarelement (2kW) till drygt 78°C och sedan fortsätter med en doppvärmare på 300W.

Nackdelarna med denna destillationsapparat är att du måste vakta den, samt att du behöver separera foreshot/heads/heart/tails/ för att få till en bra alkohol.

Pot-Still

Har du någon gång sett *The Dukes of Hazzard* har du troligen noterat deras apparat. En pot-still används främst till destillation av smaksatt alkohol som whisky och rom.

Processen går till genom att man kokar upp mäsken och sedan kyler ångorna genom en "worm", spiral, i en vattenfylld tunna. Andra har även en "thumper" mellan spiralen och kokkärlet, detta fungerar som en dubbel destillering.

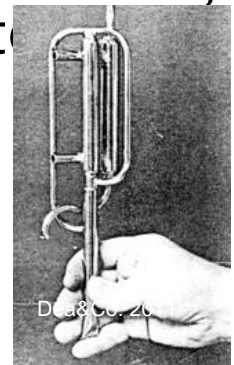
Nackdelen med pot-still är att den släpper igenom mer föroreningar och ger lägre alkoholprocent. Därför lämpar den sig inte för "vanlig" mäska.

FOA-brännaren "otto"

Spritkatalysatorn Otto – den ursprungliga FOA-brännaren

Otto föddes på Försvarets forskningsanstalt (FOA) där det egentliga syftet med tillverkningen var att försöka producera raketbränsle. Men detta blev inte fallet och destillationsapparaten tillverkades och såldes under 90-talet då det under en kort period var tillåtet att sälja och äga destillationsapparater i Sverige.

FOA-brännaren är mer av en katalysator som tillverkar ren sprit, även vid låga alkoholkoncentrationer. Den kan producera ca en liter sprit 50% på omkring 30–40 minuter, beroende på mäskestens kvalitet. Den legendariske musikskaparen och snusfabrikanten skall, enligt uppgift, recenserat hembränningsapparaten i ett TV-program där Otto vann överlägset.

Kolonnbrännare

Jag kommer i denna text inte att nämna kolonnbrännare då de är mer avancerade att tillverka och administrera.

Det finns ett flertal olika typer av kolonnbrännare. Fördelarna med dem är att man kan producera stora mängder sprit relativt snabbt och slutprodukten blir bättre.

Kolonnbrännare tillverkas av koppar eller rostfritt stål och svetsas ihop. Kylningen regleras med hjälp av vattenflöde.

Labmaster

Okej, jag ljög lite när jag sa att vi inte kommer att ta upp kolonnbrännare i denna presentation.

Om du har sett en kolonnbrännare är det troligtvis en labmaster. De finns i olika varianter men har oftast samma fel, kylröret längst ned.

En del menar att labmastern är den skyldige till att hembränt har fått dåligt rykte i Sverige.

Problemet är att många inte vet att de egentligen borde separera foreshot/heads/heart/tails. Något som gör att slutprodukten får sämre kvalitet.

Nyttillverka inte en labmaster, bygg något annat!

Foreshot, heads, tails och heart

- ▶ **Foreshot** är det som först (ca 1 dl) kommer ur brännaren och skall slängas då det är "skit".
- ▶ **Heads** är en finkelluktande sörja som kommer ut apparaten och skall tappas på separat dunk.
- ▶ **Heart/Body** är den sprit du skall spara för att späda ut och möjligtvis filtrera genom aktivt kol.
- ▶ **Tails** är ungefär samma som heads och tappas på samma dunk. Det kan hällas i och destilleras nästa gång du bränner.

Aktivt kol

För att du skall få bort bismak som finkel ska du filtrera den genom aktivt stenkol.

Först måste du späda ut din alkohol till en volymprocent på 40–45% för att det skall fungera.

Den bästa metoden att filtrera alkoholen är genom ett PVC-rör du fyllt med aktivt kol. Det går även att använda en stympad cola-flaska, men det ger sämre slutresultat.

Läs mer om hembränning

Nu har du lärt dig grunderna i hur du framställer alkohol för eget bruk. Om du vill veta mer kan du besöka nedanstående länkar. Läs även de olika PDF-filerna där du finner mer information.

Det är enligt svensk lag olagligt att tillverka mäsik i syfte att förtära. Det samma gäller innehav av delar till en destillationsapparat.

- ▶ <http://www.bryggforum.nu/>
- ▶ <http://hembrant.wordpress.com/>